

**CONCURSUL NAȚIONAL
pentru elevii din mediul rural
UNIVERSUL CUNOAȘTERII PRIN LECTURĂ
Etapa județeană
10 mai 2025
Clasa a VIII-a**

- Timpul de lucru: 2 ore.
- Toate subiectele sunt obligatorii. Toate subiectele vor fi redactate pe foaia de concurs.
- Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Punctaj maxim: 100 de puncte

PARTEA I – 20 de puncte

Citește cu atenție textul următor, apoi rezolvă sarcinile de lucru!

Eram emoționată în ziua în care trebuia să țin discursul la ONU.

Trăisem niște momente minunate și cunoscusem oameni minunați. Dar rămăsesem aceeași persoană. O fată căreia îi place să-și trosnească degetele cât de tare poate și care desenează imagini pentru a-și explica lucrurile. O fată care urăște pastele, dar îi plac prăjiturelele, și căreia-i place să mănânce din orezul făcut de mama ei – deși acum mănâncă și ...crochete de pește. O fată care trebuie să stea trează până noaptea târziu, ca să studieze pentru examenul la fizică. O fată care-și face griji că prietena ei cea mai bună e supărată pe ea. O fată ca oricare alta.

Oare chiar urma să se adreseze Națiunilor Unite? Cum se schimbase lumea mea!

*M-am îmbrăcat cu grijă în dimineața aceea, punându-mi un shalwar karmiz * roz, preferatul meu, și una dintre eșarfele lui Benazir Bhutto. Nu m-am gândit numai la delegați când am scris discursul... L-am scris pentru orice persoană din lume care ar fi putut găsi curaj în cuvintele mele, ca să-și apere drepturile. Nu vreau să fiu cunoscută drept fata care a fost împușcată de talibani, ci ca fata care a luptat pentru educație, fata care luptă pentru pace, având drept singură armă cunoașterea.*

Am spus în discursul meu:

Dragi frați și surori,

Țineți minte un singur lucru...

Azi este ziua fiecărei femei, a fiecărui băiat și a fiecărei fete care și-au ridicat vocea ca să-și apere drepturile. ...

Îmi ridic vocea nu ca să țip, ci ca să fie auziți și cei fără voce.

Cei care au luptat pentru drepturile lor:

Dreptul lor de a trăi în pace. Dreptul lor de a fi tratați cu demnitate. Dreptul lor la egalitatea de șanse. Dreptul de a fi educați...

În 9 octombrie 2012, talibanii m-au împușcat într-o parte a frunții... Credeau că gloanțele aveau să ne reducă la tăcere. Dar au eșuat. Și din acea tăcere s-au ridicat mii de voci. Teroriștii credeau că pot să ne schimbe scopurile și că o să pună capăt ambițiilor noastre, dar nu s-a schimbat nimic în viața mea, în afară de asta: slăbiciunea, frica și lipsa de speranță au murit. S-au născut forța, puterea și orgoliul. Eu sunt aceeași Malala. Ambițiile mele sunt aceleași. Speranțele mele la fel. La fel și visele.

Un copil, un profesor, un stilou, o carte pot schimba lumea...

Pace în fiecare casă, pe fiecare stradă, în fiecare sat și în fiecare țară – acesta e visul meu. Educație pentru fiecare băiat și fată din lume. E dreptul meu să stau în bancă la școală și să citesc

împreună cu prietenele mele. Dorința mea e să văd un zâmbet de fericire adevărată pe fața fiecărui om.

Eu sunt Malala. Lumea mea s-a schimbat, dar eu nu.”

Malala Yousafzai, Patricia McCormick, ***Eu sunt Malala***

* *shalwar karmiz* – ținută tradițională purtată în special în India, Pakistan, Bangladesh și Afganistan.

1. Transcrie din text, câte un cuvânt/ structură care se referă la spațiul și timpul desfășurării acțiunii.

4 puncte

2. Notează, pe foaia de concurs, litera în dreptul căreia se regăsește o afirmație corectă.

4 puncte

a) *E dreptul meu să nu stau în bancă la școală și să nu citesc împreună cu prietenele mele.*

b) *Eu sunt aceeași Malala.*

c) *... m-am gândit numai la delegați când am scris discursul...*

3. Aranjează următoarele secvențe în ordinea apariției lor în fragmentul dat.

4 puncte

a) *Lumea mea s-a schimbat, dar eu nu.*

b) *Nu vreau să fiu cunoscută drept fata care a fost împușcată de talibani, ci ca fata care a luptat pentru educație, fata care luptă pentru pace, având drept singură armă cunoașterea.*

c) *Dorința mea e să văd un zâmbet de fericire adevărată pe fața fiecărui om.*

d) *Cum se schimbase lumea mea!*

4. Formulează un enunț în care să prezinți o informație despre personajul principal al fragmentului, utilizând o construcție pasivă.

4 puncte

5. Precizează, în 30-50 de cuvinte semnificația secvenței: „Un copil, un profesor, un stilou, o carte pot schimba lumea...”

4 puncte

PARTEA a II- a – 20 de puncte

Citește cu atenție textul următor, apoi rezolvă sarcinile de lucru!

PREMIUL NOBEL

Săptămâna Premiilor Nobel 2020 a debutat în 5 octombrie, la Stockholm, cu Nobelul pentru Medicină. În ziua următoare a fost anunțat laureatul pentru Fizică, iar premiul pentru Chimie a fost atribuit în 7 octombrie. Premiul Nobel pentru Literatură a fost anunțat în 8 octombrie, iar Nobelul pentru Pace, la 9 octombrie, în orașul Oslo, capitala Norvegiei. Este premiul cu cea mai mare vizibilitate, mai ales după ce în ultimii ani s-au extins mult ariile de activitate ale laureaților, prin adăugarea unor domenii noi, precum protejarea mediului în lupta împotriva încălzirii globale.

Merită menționat că la această categorie figurează și cel mai tânăr laureat din istoria premiilor Nobel, pakistaneza Malala Yousafzai, care avea 17 ani în 2014, când i s-a decernat. Probabil, cel mai emoționant moment a fost când laureata a afirmat, în discursul său, că premiul îl consideră a fi nu doar pentru ea, ci și pentru toți cei care i-au fost alături în lupta pentru dreptul la educație al copiilor: „Eu sunt mulți!”

De-a lungul timpului, au fost premiate și patru personalități de origine română: George Emil Palade – Medicină (1974), Elie Wiesel – Pace (1986), Herta Müller – Literatură (2009), Stefan W. Hell – Chimie (2014).

Desigur, decernarea premiilor aduce notorietate laureaților, încât unele situații inedite legate de anunțarea câștigătorilor au rămas celebre. Americanul Louis Ignarro a aflat în avion că a obținut, în anul 1998, Nobelul pentru medicină. Se pare că legătura telefonică s-a întrerupt imediat, încât, până la aterizare a fost convins că prietenii săi i-au făcut o farsă. Laureatul pentru Literatură din 1999, Günter Grass, se afla în sala de așteptare a unui cabinet stomatologic când a aflat vestea, dar nu și-a anulat programarea. Americanul Martin Chalfie – Chimie, 2008 – a fost sunat în miez de noapte

pentru a i se anunța vestea, dar nu a răspuns la telefon: ”M-am trezit abia la șase dimineața, povestește el, mi-am amintit că la ora asta s-o fi dat deja premiul pentru Chimie și mi-am spus:<< Ia să vedem ce papagal a câștigat anul ăsta!>>M-am așezat la calculator și ... surpriză: papagalul eram eu!”

Premiile Nobel au fost create de omul de afaceri suedez Alfred Nobel (1833 – 1896). El a înființat o fundație care urma să ofere anual distincții celor ce „au adus cele mai mari beneficii umanității”. Primele astfel de distincții au fost acordate în anul 1901.

Premiile Nobel sunt decernate de:

- Academia Regală Suedeză de Științe, pentru Fizică, Chimie, Economie;
- Institutul Karolinska, din Stockholm, pentru Medicină;
- Academia Suedeză, pentru Literatură;
- Parlamentul Norvegiei, pentru Pace.

Ro.wikipedia

1. Menționează din ce an a început să fie acordat premiul Nobel. **4 puncte**
2. Transcrie secvența care face referire la cei cărora le este acordat Premiul Nobel. **4 puncte**
3. Precizează categoria la care primește premiul Nobel pakistaneza Malala Yousafzai. **4 puncte**
4. Scrie, pe foaia de concurs, litera în dreptul căreia se află afirmația corectă, așa cum apare în textul dat: **4 puncte**
 - a) Americanul Louis Ignarro a aflat în avion că a obținut, în anul 1989, Nobelul pentru medicină.
 - b) Americanul Martin Chalfie – Chimie, 2008 – a fost sunat în miez de zi pentru a i se anunța vestea.
 - c) Cel mai tânăr laureat din istoria premiilor Nobel, pakistaneza Malala Yousafzai, care avea 17 ani în 2014, când i s-a decernat .
5. Prezintă, în 40-60 de cuvinte, rolul acordării premiilor Nobel. **4 puncte**

PARTEA a III- a – 50 de puncte

1. Identifică un element de conținut comun, prezent în cele două texte. **5 puncte**
2. Precizează unul dintre domeniile noi ce au fost adăugate pe lista decernării premiilor Nobel. **5 puncte**
3. Numește personalitățile de origine română care au primit de-a lungul timpului premiul Nobel. **5 puncte**
4. Menționează, într-un enunț, o situație inedită legată de anunțarea câștigătorilor premiului Nobel. **5 puncte**
5. Exprimă-ți opinia, într-un text de 80-100 de cuvinte, despre curajul Malalei de a lupta pentru dreptul la educație. **15 puncte**
6. Redactează o compunere narativă de 150 – 200 de cuvinte, în care să prezinți o întâmplare petrecută alături de Malala, într-o tabără de vară, organizată pentru elevii cu rezultate deosebite la învățătură din mai multe țări. **15 puncte**

Notă: În cazul cerințelor care solicită formularea răspunsurilor sub formă de enunț sau de text, se vor puncta conținutul și redactarea răspunsului (registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate; respectarea normelor de punctuație și de ortografie)